

JULKAISU

Sami Borg

**KUNTAJOHTAJAT KUNTIEN JA
HYVINVOINTIALUEIDEN YHTEISTYÖSTÄ**

**KUNTAJOHTAJAT KUNTIEN JA
HYVINVOINTIALUEIDEN YHTEISTYÖSTÄ**

Sami Borg

KUNTAJOHTAJAT KUNTIEN JA HYVINVOINITALUEIDEN YHTEISTYÖSTÄ

**KAKS – Kunnallisan
kehittämissäätö**

Kunnallisan kehittämissäätöön Julkaisu 64
2023

ISBN 978-952-349-118-2

ISSN 2489-9631

Sisällys

1 Johdanto	6
2 Miten omaa kuntaa on kuultu hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa?	7
3 Miten hyvinvointialuelain 14 §:n tavoitteet ovat tähän mennessä toteutuneet?	9
4 Kokonaisarviot kunnan ja hyvinvointialueen tähänastisesta yhteistyöstä	11
5 Mitä sote-palvelukokonaisuutta tulisi ensisijaisesti vahvistaa omalla hyvinvointialueella?.....	12
6 Mielipiteet hyvinvointialueen päätösten vaikutuksista kunnan asukkaiden sote- palvelujen saatavuuteen	13
7 Tutkimusaineisto	14
Kuviot.....	15
Kuvio 1 & 1e.....	15
Kuvio 3	16
Kuvio 3-1.....	16
Kuvio 3-2.....	17
Kuvio 3-3	17
Kuvio 3-4.....	18
Kuvio 3-5.....	18
Kuvio 4 & 4e.....	19
Kuvio 4ed.....	20
Kuvio 5 & 5e.....	21
Kuvio 6 & 6e.....	22
Kuvio 4x.....	23
Kuvio 4xb.....	23
Kuvio 4xc.....	24
Taulukot.....	25
Taulukko 1. Kuntajohtajakyselyn edustavuus kuntakoon mukaan.....	25
Taulukko 2. Kyselyn edustavuus hyvinvointialueen ja NUT 2 -aluejaon mukaan.....	26

1 Johdanto

Kunnallisan kehittämissäätiö toteutti vuoden 2023 loka-marraskuussa kyselyn kuntajohtajille heidän oman kuntansa ja sen hyvinvointialueen tähänastisesta yhteistyöstä. Kyselyyn vastasi runsas kolmannes kuntajohtajista (37 %; n=108). Helsinki ja Ahvenanmaa rajattiin aineiston ulkopuolelle, koska ne eivät ole hyvinvointialueita.

Kysely kartoitti kuntajohtajien näkemyksiä siitä,

- miten heidän omaa kuntaansa on kuultu hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa,
- miten hyvinvointialuelain 14 § kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä on käytännössä tähän mennessä toiminut,
- miten heidän oman kuntansa ja sen hyvinvointialueen yhteistyö on kaikkiaan toiminut sekä
- missä määrin ja miten jo tehdyt tai suunnitellut oman hyvinvointialueen päätökset tulevat tai todennäköisesti tulevat vaikuttamaan vastaajan oman kunnan asukkaiden sote-palvelujen saatavuuteen.

Kyselyn tuloksia raportoidaan myös KAKSin Polemiikki-lehden vuoden 2023 neljännessä numerossa. Tämä tutkimusosio sisältää perustulokset kaikista kyselyn kysymyksistä ja tulokset kysymysten ns. ristiinajoista kyselyn kolmen taustamuuttujan mukaan.

Seuraavassa käydään läpi systemaattisesti kysymyksiin saadut suorat jakaumat ja tehdään johtopäätöksiä taustamuuttujien mukaisista tuloksista. Aineistonkeruun perustiedot ja aineiston edustavuustarkastelut löytyvät tutkimusosion lopusta.

2 Miten omaa kuntaa on kuultu hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa?

Kuvion 1 perusteella neljä viidestä kuntajohtajasta katsoo, että heidän omaan kuntaansa on kuultu riittämättömästi hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa. Vain kaksi prosenttia kuntajohtajista katsoo, että heidän kuntaansa on kuultu täysin riittävästi, ja 16 prosenttia on sitä mieltä, että kuntaa on kuultu asiassa jokseenkin riittävästi.

Kuviossa 1e näkyvät kolmen keskeisen taustatekijän mukaiset tulokset. Kunnan asukasmäärä vaikuttaa jonkin verran ja melko suoraviivaisesti mielipiteisiin tässä asiassa. Pienimmistä eli alle 2 000 asukkaan kunnan johtajista yksikään ei ole sitä mieltä, että kuntaa olisi kuultu täysin riittävästi. Lisäksi vain seitsemän prosenttia tämän kokoisten kuntien johtajista katsoo kuulemisen olleen jokseenkin riittävä.

Kaikkein pienimmissä kunnissa peräti 93 prosenttia vastaajista katsoo kuulemisen olleen riittämätöntä. Vastaavasti suurimmissa, yli 20 000 asukkaan kunnissa noin joka neljäs kuntajohtaja arvioi kuulemisen olleen riittävä. Silti suurempien kuntien johtajista useampi kuin kolme neljästä katsoo kuulemisen olleen riittämätöntä hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa.

Kuntajohtajien tehtävässä toimimisen aika luokiteltiin neliportaiseksi siten, että vastausasteikon ääripäät olivat enintään 5 vuotta tehtävässä toimineet ja toinen ääripää vähintään 20 vuotta tehtävässä toimineet. Työskentelyaika vaikuttaa tässä kysymyksessä hyvin selvästi mielipiteisiin siten, että kaikkein pisimpään tehtävässä toimineet katsovat kuulemisen olleen täysin riittämätöntä. Jopa lähes 80 prosenttia vähintään 20 vuotta tehtävässä toimineista katsoi kuulemisen palveluverkon suunnittelussa olleen täysin riittämätöntä. Enintään viisi vuotta tehtävässä toimineiden joukossa tämä osuus oli puolta pienempi eli 40 prosenttia.

Todennäköisesti tehtävässätoimimisaika on yhteydessä kunnan asukasmäärään siten, että pienimmissä kunnissa on suhteellisesti eniten pitkään tehtävässä toimineita. Tämä saattaisi selittää sen, miksi pitkään kuntajohtajana toimineista niin paljon suurempi osuus katsoo kuulemisen olleen täysin riittämätöntä.

Hyvinvointialueet ryhmiteltiin kyselyn raportoinnissa neljään suuralueeseen. Uudenmaan alueeseen kuuluvat Länsi-Uudenmaan, Vantaan ja Keravan, Keski-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialueet. Etelä-Suomen alueeseen kuuluvat Varsinais-Suomen, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueet. Länsi-Suomen alueeseen kuuluvat Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueet. Neljänneksi Itä- ja Pohjois-Suomen suuralueen kyselyssä muodostavat Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin hyvinvointialueet.

Suuralueiden mukaisessa tarkastelussa löytyi yksi merkittävästi muista alueista poikkeava tulos. Etelä-Suomen suuralueella kaksi viidestä vastaajasta katsoi kuntia kuullun riittävästi hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa. Muilla suuralueilla vastaava osuus vaihteli kahdeksasta kolmeentoista prosenttiin. Oletettavasti joillakin tai kaikilla Etelä-Suomen suuralueeseen kuuluvilla hyvinvointialueilla valmisteluprosessi on poikennut laadultaan merkittävästi muiden suuralueiden hyvinvointialueiden valmisteluprosessista. On tosin todettava, että esimerkiksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen merkittäviä säästöpäätöksiä ei ollut vielä kuntajohtajien tiedossa kyselyä tehtäessä.

3 Miten hyvinvointialuelain 14 §:n tavoitteet ovat tähän mennessä toteutuneet?

Seuraavaksi tiedusteltiin kuntajohtajien mielipiteitä siitä, miten hyvinvointialuelain 14 §:n tavoitteet ovat tähän mennessä toteutuneet oman kunnan sen hyvinvointialueen yhteistyössä. Kysymykseen sisältyi seuraava johdantoteksti:

14 § laissa hyvinvointialueesta toteaa hyvinvointialueen ja kuntien suhteesta että... ”... alueen ja sen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta.”

Itse kyselykysymys kuului sanatarkasti seuraavasti:

”Miten hyvin tai huonosti pykälän tavoitteet ovat mielestäsi tähän mennessä toteutuneet oman kuntasi kohdalla seuraavissa asioissa:

- *yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tavoitteiden asettamisessa*
- *työnjako tehtävien hoitamisessa*
- *neuvottelu toimintamalleista*
- *yhteistyön edellyttämä tiedonkulku*
- *neuvottelu yhteistoimintarakenteista”.*

Vastaajat arvioivat kutakin kohtaa vastausasteikolla erittäin hyvin, melko hyvin, ei hyvin eikä huonosti, melko huonosti ja erittäin huonosti.

Kuvion 3 osoittamat tulokset eivät vaihdelleet kovinkaan paljon eri arviointikohteiden välillä. Yhteistyön, työnjaon ja neuvottelun katsottiin pääsääntöisesti sujuneen joko melko huonosti tai erittäin huonosti. Näin ajatteli kaksi kolmesta kyselyyn vastanneesta kuntajohtajasta.

Vain kourallinen vastaajista arvioi yhteistyön, työnjaon ja neuvottelun kunnan ja hyvinvointialueen välillä sujuneen erittäin tai melko hyvin. Kussakin arviointikohteessa näin ajatteli noin joka kuudes tai joka seitsemäs vastaaja.

Kuviot 3-1 – 3-5 osoittavat sen, miten käsitykset yhteistyön, neuvottelun ja työnjaon sujumisesta vaihtelevat vastaajan suuralueen, kunnan asukasluvun ja tehtäväsätoimimisajan mukaan. Kuntien kuulemisesta tehtyjen havaintojen kanssa yhdenmukaisesti asiat näyttävät sujuneen Etelä-Suomen suuralueen hyvinvointialueilla selvästi paremmin kuin muilla suuralueilla.

Kuntakoko näyttää vaikuttaneen selvimmin tiedonkulkuun siten, että suurimmissa kunnissa on eniten sellaisia vastaajia, joiden mielestä yhteistyön edellyttämä tiedonkulku on sujunut erittäin hyvin (24 %). Tästä huolimatta kaiken kokoisissa kunnissa selvä enemmistö vastaajista katsoo tiedonkulunkin sujuneen melko tai erittäin huonosti.

4 Kokonaisarviot kunnan ja hyvinvointialueen tähänastisesta yhteistyöstä

Seuraavaksi kyselyn vastaajilta kysyttiin, miten oman kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö on kaiken kaikkiaan toiminut. Vastausjakauma näkyy kuviossa 4.

Vain kaksi prosenttia kuntajohtajista katsoo yhteistyön sujuneen kaiken kaikkiaan erittäin hyvin. Joka kuudes katsoo yhteistyön sujuneen ”melko hyvin”, 18 prosenttia sanoo ”ei hyvin eikä huonosti”, joka toinen vastaa ”melko huonosti” ja 14 prosenttia katsoo yhteistyön sujuneen kaiken kaikkiaan ”erittäin huonosti”. Kaikkiaan lähes kaksi kolmesta kuntajohtajasta katsoo yhteistyön sujuneen huonosti (64 %).

Kuvio 4e osoittaa jakaumat suuralueen, kuntakoon ja vastaajan tehtäväsätoimimisajan mukaan. Lisäksi kuvio 4ed osoittaa kielteisten arvioiden yhteenlasketun osuuden sekä myönteisten tai neutraalien arvioiden yhteenlasketun osuuden.

Vaikka kielteiset arviot yhteistyöstä ovat hallitsevia, ylittää myönteisten tai neutraalien arvioiden yhteenlaskettu osuus 50 prosenttia kolmessa vastaajaryhmässä. Nämä ryhmät ovat Etelä-Suomen suuralue, yli 20 000 asukkaan kuntien kuntajohtajat sekä yli 20 vuotta tehtävässään toimineet kuntajohtajat.

5 Mitä sote-palvelukokonaisuutta tulisi ensisijaisesti vahvistaa omalla hyvinvointialueella?

KAKSin kuntajohtajakyselyssä tiedusteltiin myös vastaajien mielipiteitä siitä, mitä palvelukokonaisuutta omalla hyvinvointialueella tulisi ensisijaisesti vahvistaa verrattuna nykytilanteeseen. Vastaajan tuli ilmoittaa tärkeimpänä pitämänsä neljästä palvelukokonaisuudesta: erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, sosiaalihoito sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Kuviosta 5 ilmenevä vastausjakauma on sikäli odotettu, että se heijastaa Suomen kuntarakennetta ja sitä kautta kyselyn vastaajajoukkoa. Hyvinvointialueiden säästötalkoissa tehdyt tai kaavailut säästösuunnitelmat ovat suuressa määrin kohdistumassa perusterveydenhuoltoon, mitä vastustetaan monissa pienissä ja keskisuurissa kunnissa. Ne toivovat välttyvänsä terveyskeskuspalvelujen saatavuuden heikkenemiseltä. Vastanneista kuntajohtajista lähes 70 prosenttia (69 %) mainitsi ensisijaisesti vahvistettavaksi palvelukokonaisuudeksi perusterveydenhuollon. Joka viides valitsi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, noin joka yhdeksäs sosiaalihoito ja vain yksi prosentti valitsi vahvistettavaksi palvelukokonaisuudeksi erikoissairaanhoito.

Kuviosta 5 e ilmenevät taustamuuttujakohtaiset jakaumat eivät sisällä muuta yllätystä kuin sen, että perusterveydenhuollon vahvistamisen kannattaminen ei riipu aivan suoraviivaisesti kunnan asukasmäärästä. Eniten perusterveydenhuollon vahvistamista toivotaan pienimpien, alle 2 000 asukkaan kuntien kuntajohtajien keskuudessa sekä 10 000–20 000 asukkaan kuntien kuntajohtajien joukossa.

6 Mielenpitoet hyvinvointialueen päätösten vaikutuksista kunnan asukkaiden sote-palvelujen saatavuuteen

KAKSin kyselyn viimeinen kysymys koski kuntajohtajien käsityksiä siitä, ”missä määrin ja miten jo tehdyt tai suunnitellut hyvinvointialueesi päätökset tulevat (tai todennäköisesti tulevat) vaikuttamaan kuntasi asukkaiden sote-palvelujen saatavuuteen”. Kysymyksen kuusiportainen vastausasteikko oli seuraava:

- *tulevat parantamaan saatavuutta paljon*
- *tulevat parantamaan saatavuutta jonkin verran*
- *ei vaikutusta suuntaan tai toiseen*
- *tulevat heikentämään saatavuutta jonkin verran*
- *tulevat heikentämään saatavuutta paljon*
- *hyvinvointialueellamme ei ole suunniteltu tai tehty päätöksiä, jotka vaikuttavat sote-palvelujen saatavuuteen.*

Saaduista vastauksista laskettu tulosjakauma näkyy kuviossa 6. Kukaan vastaajista ei ollut sitä mieltä, että hyvinvointialueen päätökset tulisivat parantamaan sotepalvelujen saatavuutta paljon. Kuusi prosenttia oli sitä mieltä, että ne tulevat parantamaan saatavuutta jonkin verran. Neutraalin vastausvaihtoehdon valitsi kahdeksan prosenttia vastaajista.

Ylivoimaisesti suurin osa kuntajohtajista katsoi, että suunnitellut hyvinvointialueen säästöpäätökset tulevat heikentämään sotepalvelujen saatavuutta jonkin verran (43 %) tai paljon (34 %).

Lisäksi yhdeksän prosenttia kuntajohtajista sanoi, että heidän hyvinvointialueellaan ei ole toistaiseksi suunniteltu tai tehty saatavuuteen vaikuttavia päätöksiä.

Kuvioissa 6e tarkastellaan mielenpitoita tähän kysymykseen taustamuuttujien mukaan. Selvimmin mielenpitoisiin vaikuttaa kuntakoko. Pienimmissä kunnissa lähes kaikki kuntajohtajat katsovat hyvinvointialueen säästöpäätösten vaikuttavan sotepalvelujen saatavuuteen kielteisesti, usein erittäin kielteisesti.

7 Tutkimusaineisto

KAKSin kuntajohtajakyselyn aineisto koottiin verkkokyselynä parin viikon aikana vuoden 2023 loka-marraskuun vaihteessa. Kunnista saatiin mukaan 37 prosenttia (n=108). Vastausaktiivisuus vastaa KAKSin aiempien kuntajohtajakyselyjen vastausaktiivisuuden tasoa.

Eri hyvinvointialueet ja erikokoiset kunnat ovat suhteellisen tasapainoisesti edustettuina aineistossa. Tämä ilmenee tämän tutkimusosion kuvio-osuuden jälkeen löytyvistä taulukoista 1 ja 2.

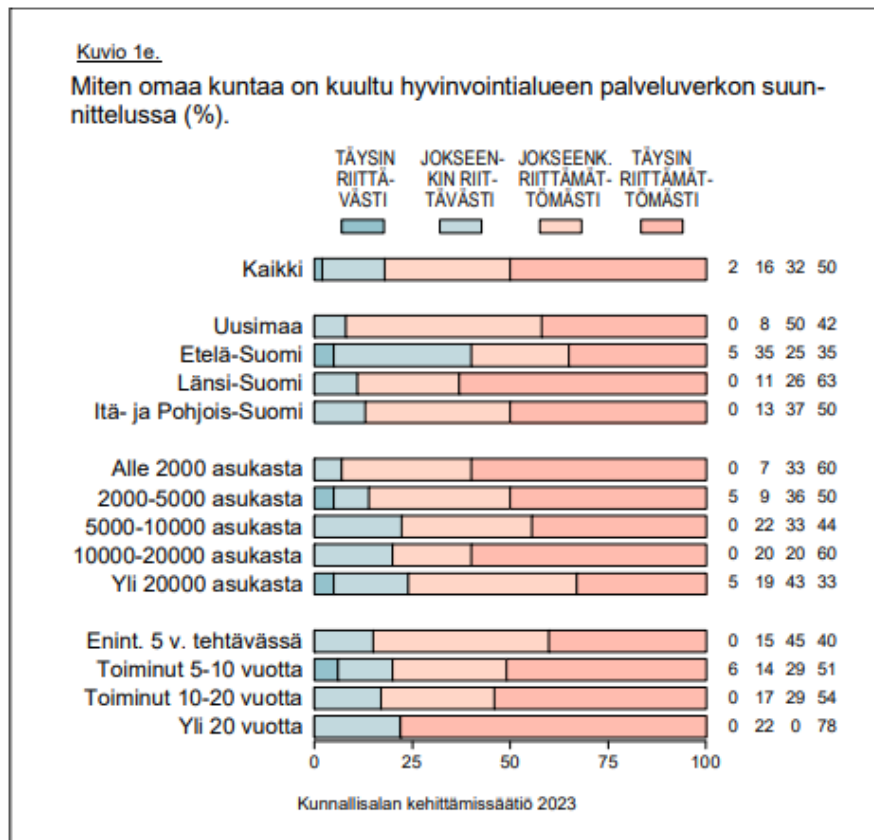
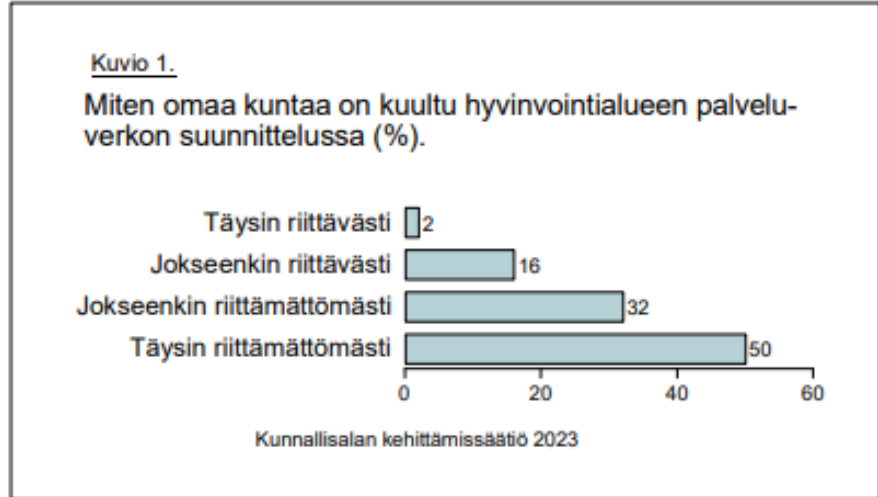
Kunnan asukasmäärän osalta aineistossa ovat eniten aliedustettuina kahdesta viiteen tuhanteen asukkaan kunnat ja hieman yliedustettuina 10 000–20 000 asukkaan kunnat. Kymenlaakson hyvinvointialueen kunnista ei saatu yhtäkään vastausta, mutta neliluokkaisen alueryhmittelyn luokissa kyselyaineistossa ei havaittu merkittäviä yli- tai aliedustuksia suhteessa alueiden kuntien lukumäärään.

Tutkimusosion kuvio-osion lopussa on joitakin kuvioita aineiston hyvinvointialuekohtaisista tuloksista. Monilla hyvinvointialueilla vastanneita kuntia on vähän, mikä heikentää tulosten luotettavuutta.

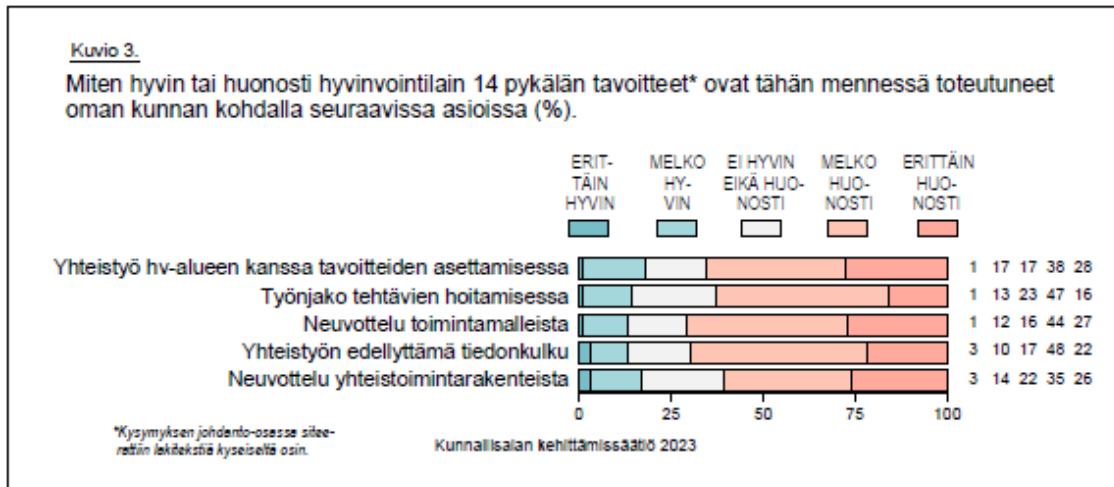
Kuviot

Kuvio 1 & 1e.

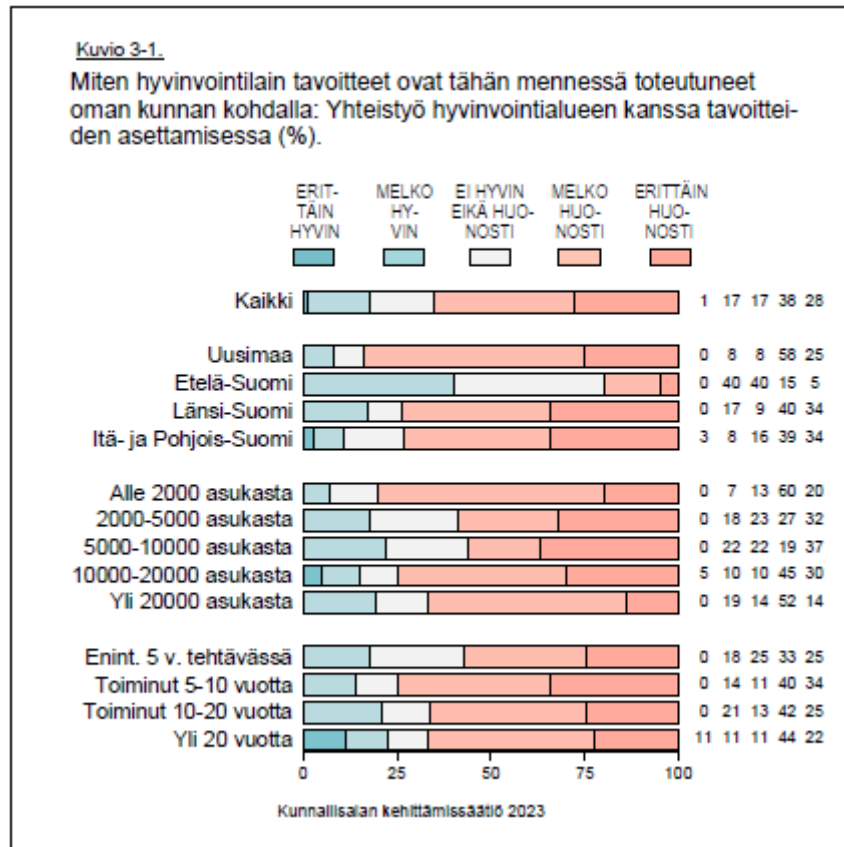
Miten omaa kuntaa on kuultu hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa (%).

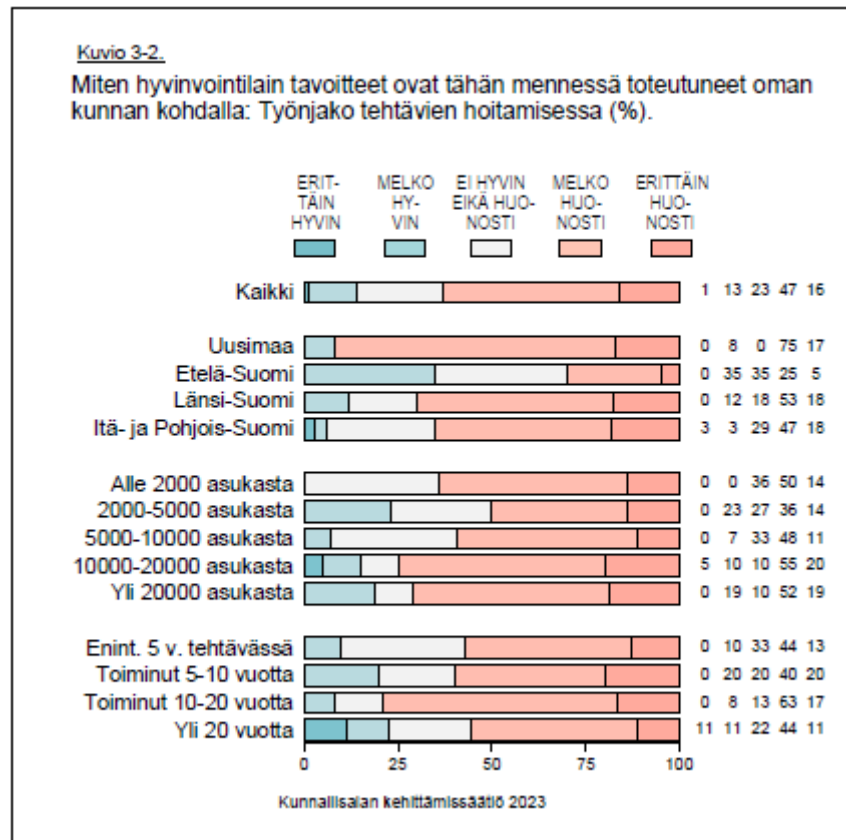
Kuvio 3. Miten hyvin tai huonosti hyvinvointilain 14 pykälän tavoitteet* ovat tähän mennessä toteutuneet oman kunnan kohdalla seuraavissa asioissa (%).

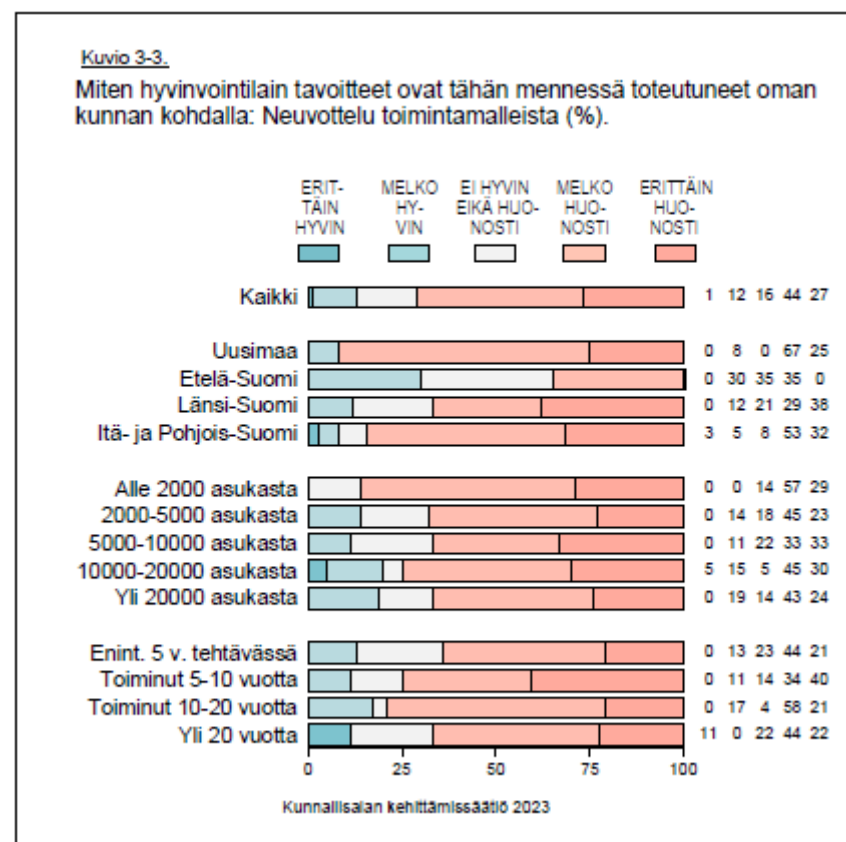
Kuvio 3-1.
Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa tavoitteiden asettamisessa (%).

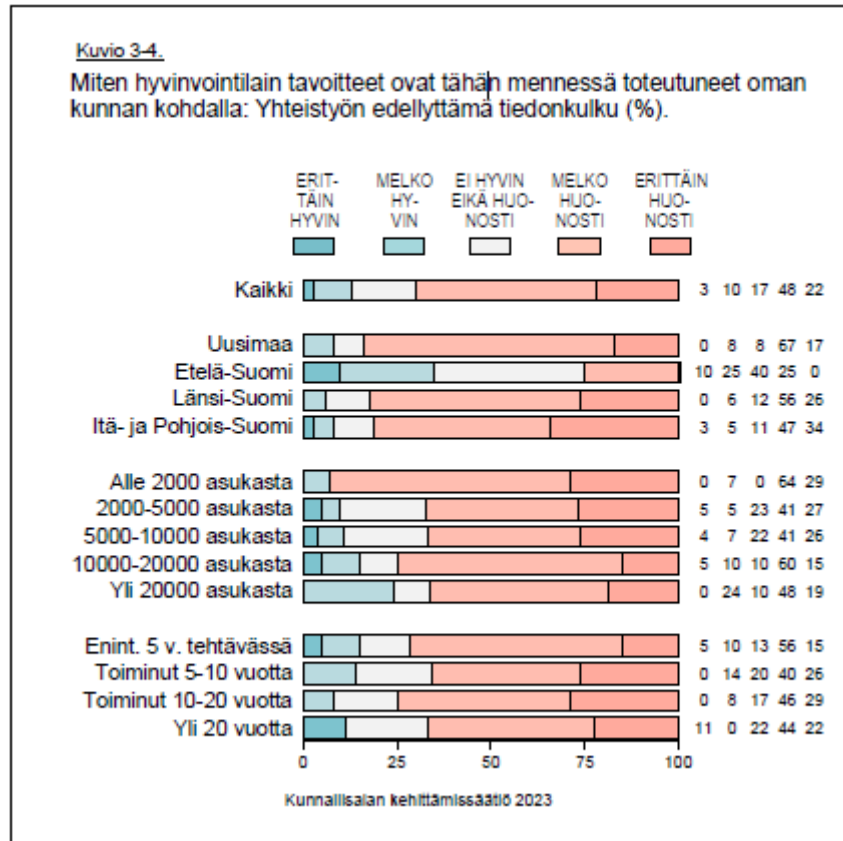
Kuvio 3-2.
Työnjako tehtävien hoitamisessa (%).

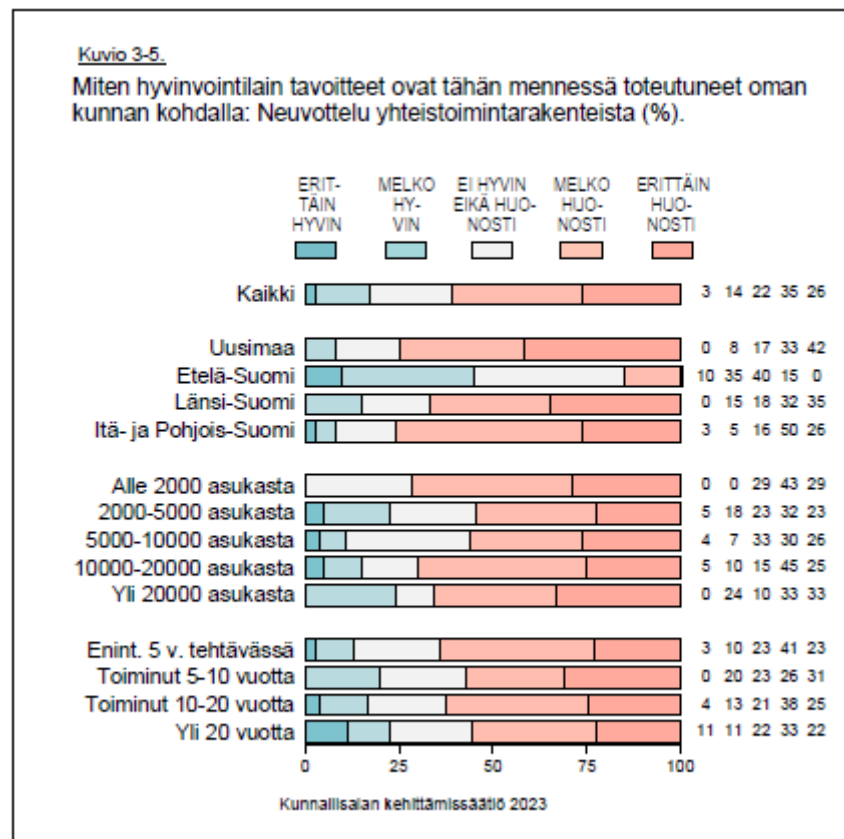
Kuvio 3-3.
neuvottelu toimintamalleista (%).

Kuvio 3-4.
Yhteistyön
edellyttämä
tiedonkulku (%).

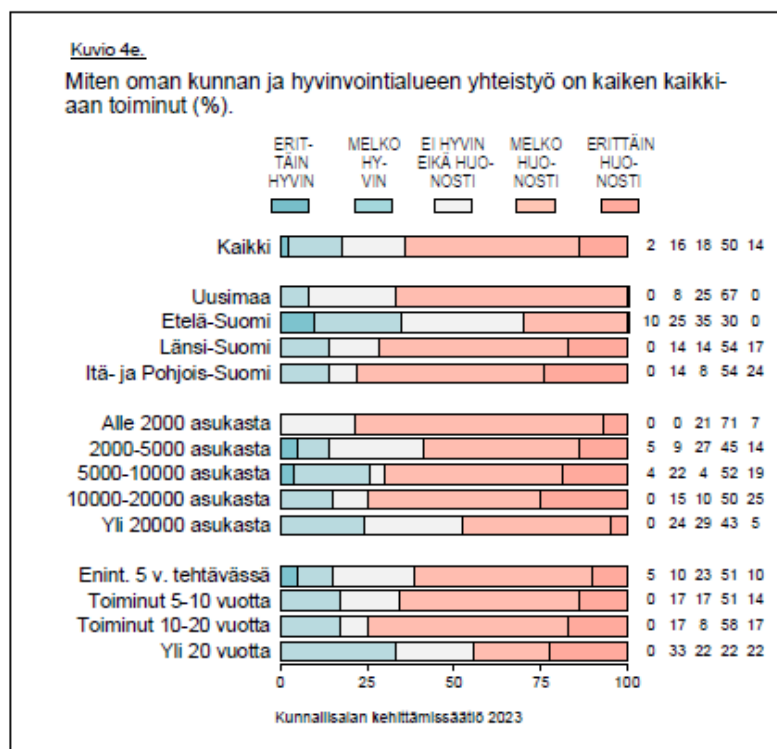
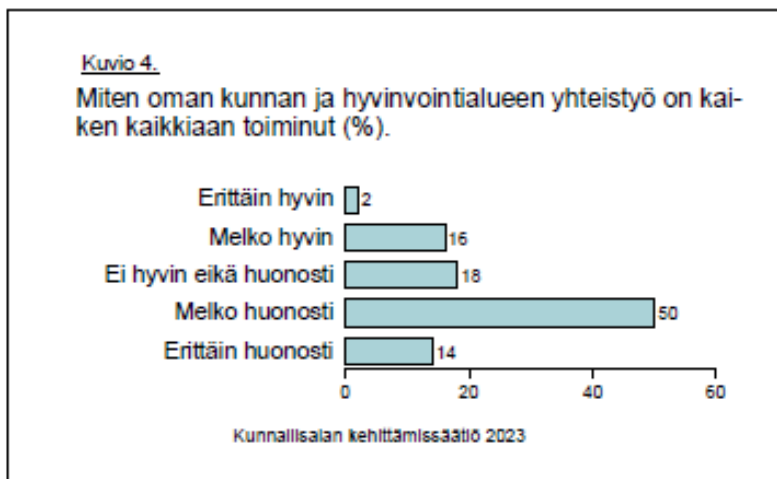

Kuvio 3-5.
Neuvottelu yhteis-
toiminta-
rakenteista (%).

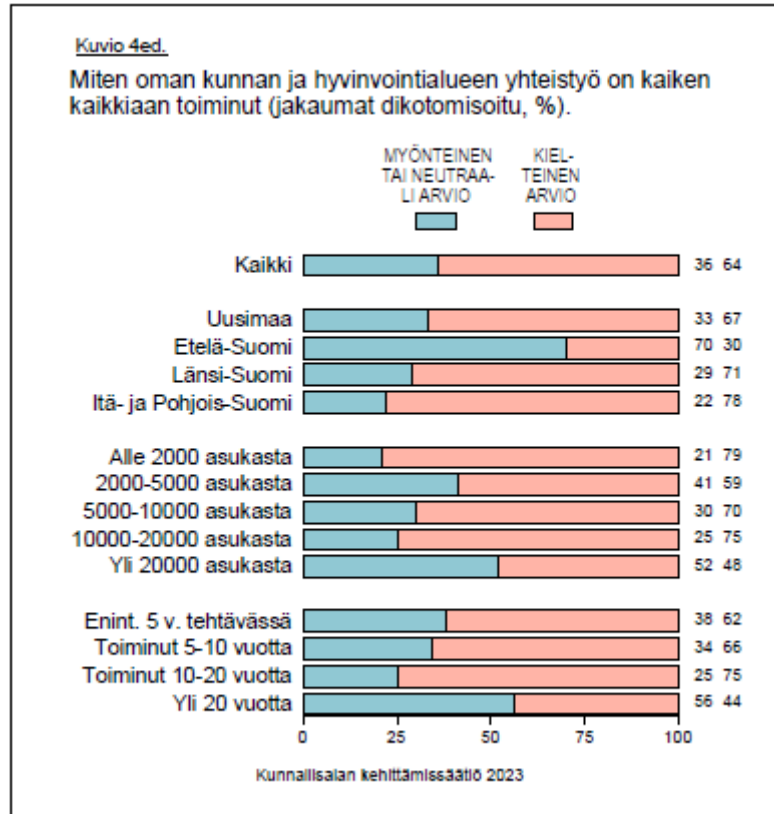
Kuvio 4 & 4e.

Miten oman kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö on kaiken kaikkiaan toiminut

Kuvio 4ed.

Miten oman kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyö on kaiken kaikkiaan toiminut (jakaumat dikotomisoitu, %)

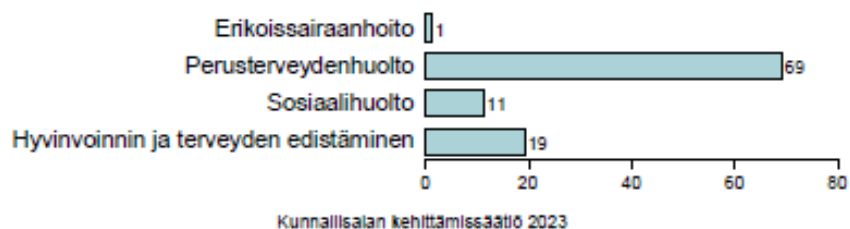

Kuvio 5 & 5e.

Mitä seuraavista hyvinvointialueella tulisi ensisijaisesti vahvistaa verrattuna nykytilanteeseen?

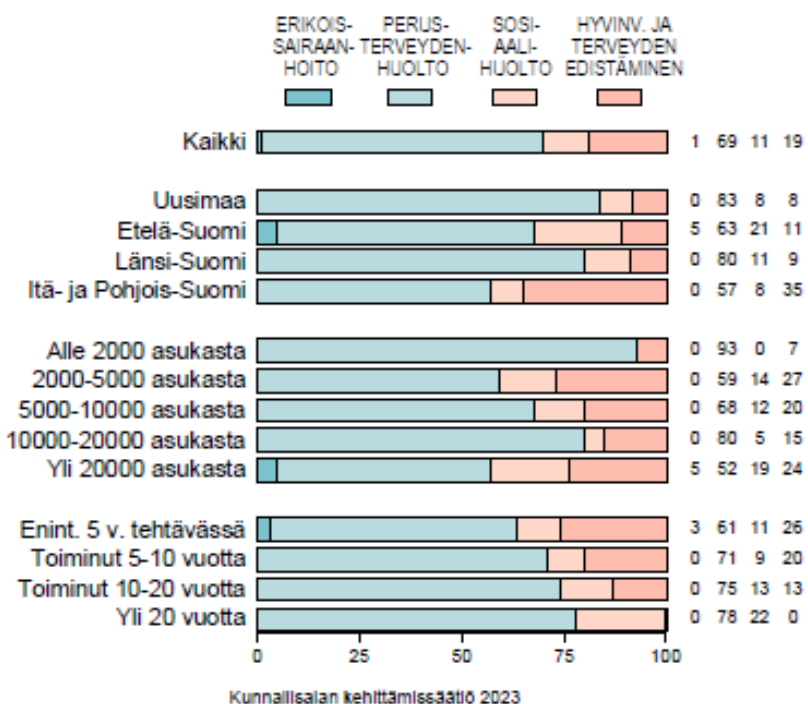
Kuvio 5.

Mitä seuraavista hyvinvointialueella tulisi ensisijaisesti vahvistaa verrattuna nykytilanteeseen (%).

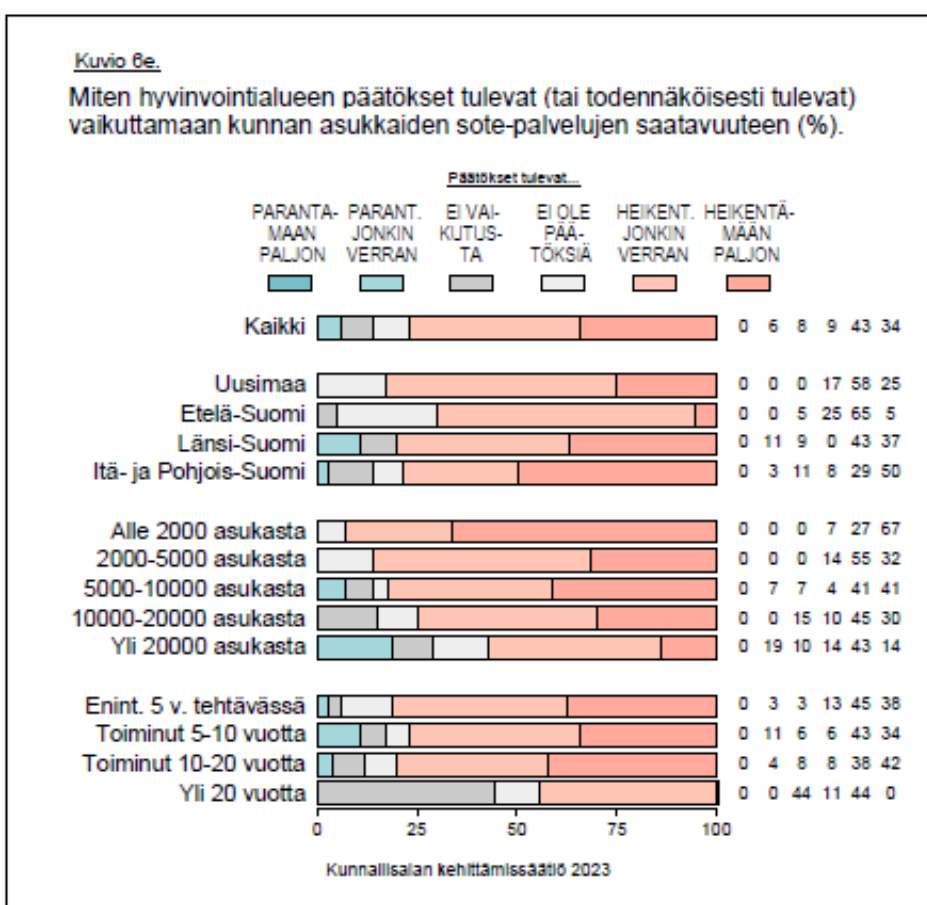
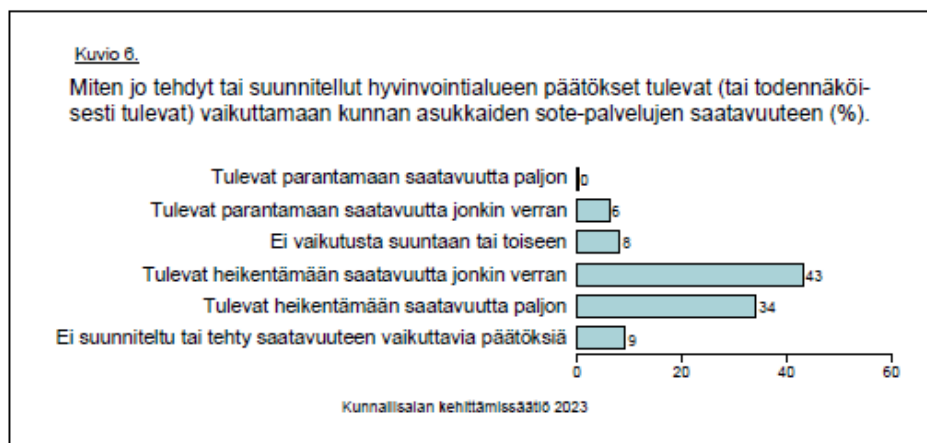
Kuvio 5e.

Mitä seuraavista hyvinvointialueella tulisi ensisijaisesti vahvistaa verrattuna nykytilanteeseen (%).

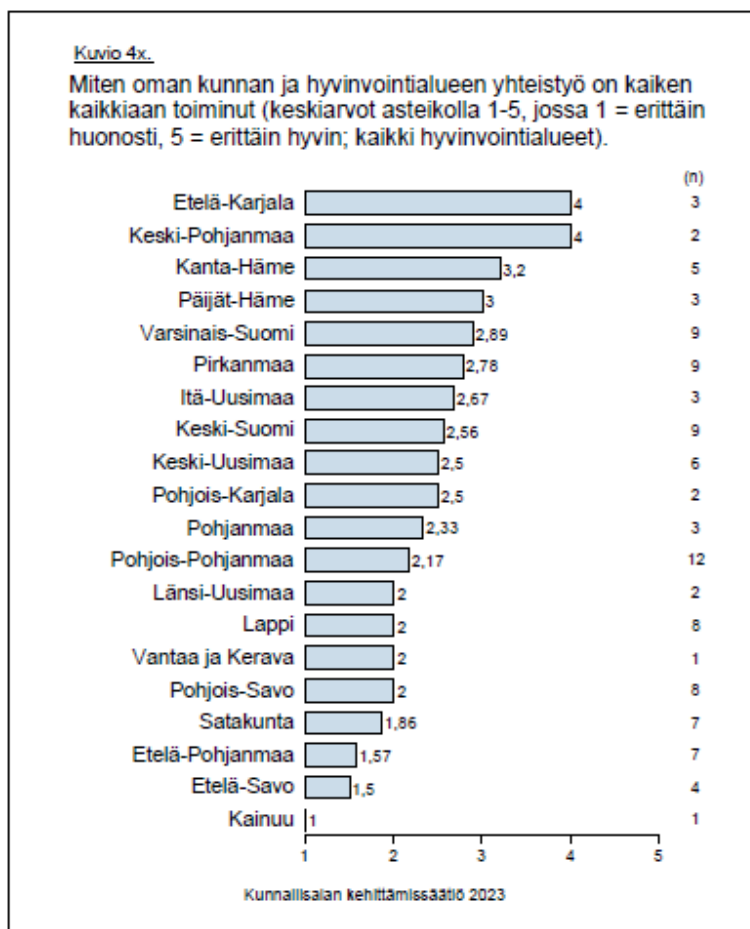
Kuvio 6 & 6e.

Miten jo tehdyt tai suunnitellut hyvinvointialueen päätökset tulevat vaikuttamaan kunnat asukkaiden sote-palveluiden saatavuuteen (%).

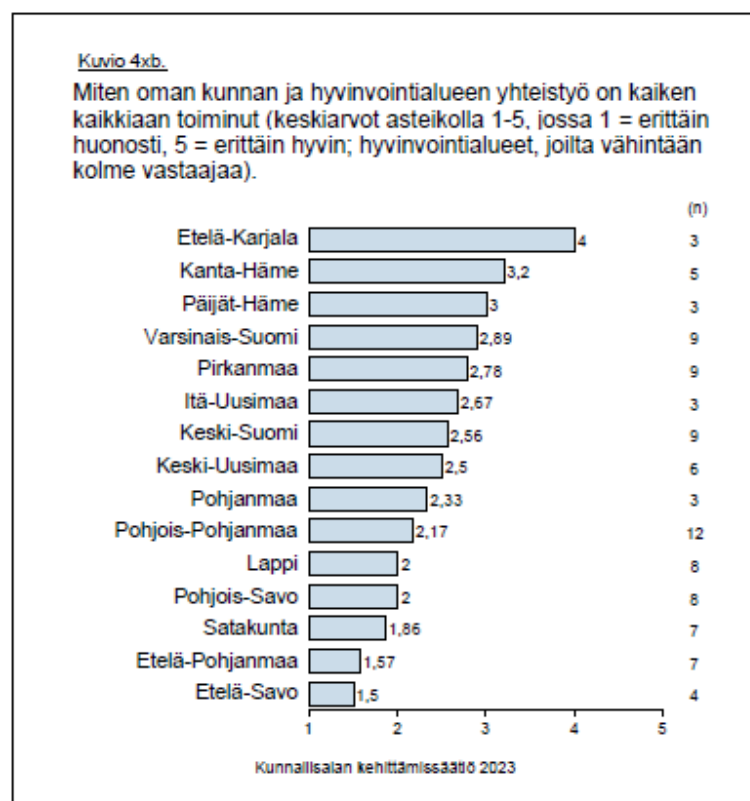

Kuvio 4x.

Miten kunnan ja hyvinvointi-alueen yhteistyö on kaiken kaikkiaan toiminut, kaikki hyvinvointi-alueet

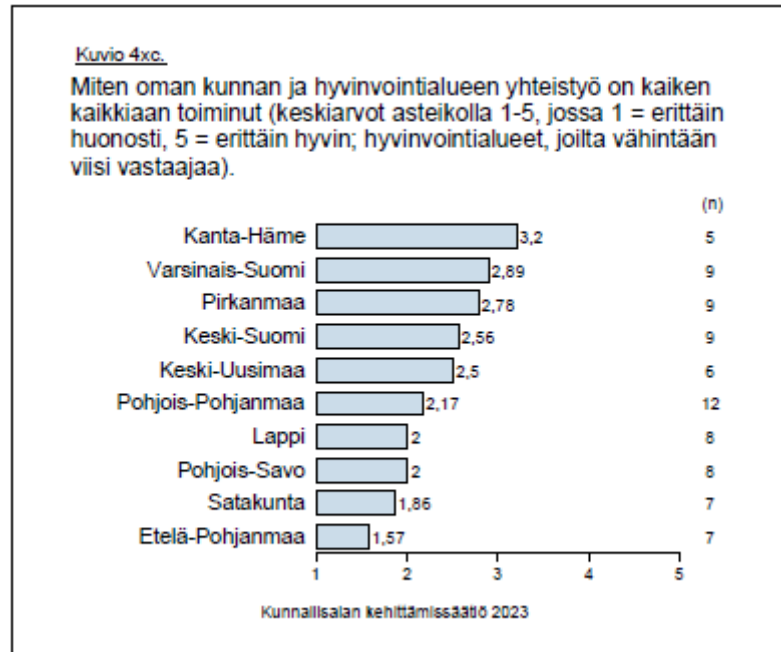
Kuvio 4xb.

Hyvinvointialueet, joilta vähintään kolme vastaajaa

Kuvio 4xc.

Hyvinvointialueet, joilta vähintään viisi vastaajaa

Taulukot

Taulukko 1. Kuntajohtajakyselyn edustavuus kuntakoon mukaan (kpl, % ja %-yksikkö)

Kunnan asukasluku	Kuntia hyvinvointialueilla kpl	%	Kuntia datassa	%	Ero (%-yks.)
- 2000	40	13,7	15	14,3	0,6
2000-4 999	87	29,6	22	21	-8,6
5000-9 999	70	24,1	27	25,7	1,6
10000-19 999	43	14,8	20	19	4,2
20000-49 999	32	11	15	14,3	3,3
50000-99 999	12	4,1	1	1	-3,1
100 000 -	8	2,7	5	4,8	2,1
yht.	292	100	105	100	.

HUOM: Kyselyaineistossa kolmelta vastaajalta puuttui tieto kunnasta ja hyvinvointialueesta.

Taulukko 2. Kyselyn edustavuus hyvinvointialueen ja NUT 2 -aluejaon mukaan (kpl, % ja %-yksikkö)

Hyvinvointialue	Kuntien lkm	%	Kuntia datassa	%	Ero (%-yksikkö)
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	9	3,1	3	2,9	-0,2
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	18	6,2	7	5,8	-0,4
Etelä-Savon hyvinvointialue	12	4,1	4	3,9	-0,2
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	7	2,4	3	2,9	0,5
Kainuun hyvinvointialue	8	2,7	1	1	-1,7
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	11	3,8	5	3,9	0,1
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	8	2,7	2	1,9	-0,8
Keski-Suomen hyvinvointialue	22	7,5	9	8,7	1,2
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	6	2,1	6	5,8	3,7
Kymenlaakson hyvinvointialue	6	2,1	0	0	-2,1
Lapin hyvinvointialue	21	7,2	9	8,7	1,5
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	10	3,4	2	1,9	-1,5
Pirkanmaan hyvinvointialue	23	7,9	9	9,7	1,8
Pohjanmaan hyvinvointialue	14	4,8	3	1,9	-2,9
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	13	4,5	2	1,9	-2,6
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	30	10,3	12	11,7	1,4
Pohjois-Savon hyvinvointialue	19	6,5	8	7,8	1,3
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	10	3,4	3	2,9	-0,5
Satakunnan hyvinvointialue	16	5,5	7	6,8	1,3
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	2	0,7	1	1	0,3
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	27	9,2	9	8,7	-0,5
yht.	292	100	105	100	

NUTS 2 -aluejako	Kuntien lkm	%	Kuntia datassa	%	Ero (%-yksikkö)
Uusimaa	25	8,6	12	11,1	2,5
Länsi-Suomi	93	31,8	35	32,4	0,6
Etelä-Suomi	63	21,6	20	18,5	-3,1
Itä- ja Pohjois-Suomi	111	38	38	35,2	-2,8
yht.	292	100	105	100	

HUOM: Kolmelta vastaajalta puuttui tieto kunnasta ja hyvinvointialueesta.

Kunnallisan kehittämissäatiön Julkaisut- sarjassa ovat ilmestyneet

1 Sami Borg & Sari Pikkala
KUNTAVAALITRENDIT (2017)

2 Toim. Soile Pohjonen & Marika Noso
KANSALAINEN KESKIÖN! NÄKÖKULMIA SOTE-UUDISTUKSEEN (2017)

3 Markku Lehto
MIKSI HANKE EI ONNISTUNUT – VAI ONNISTUIKO SE? (2017)

4 Tapio Häyhtiö
OSALLISUUTTA SOTE-PALVELUIHIN PALVELUMUOTOILEIMALLA? (2017)

5 Veera Värtinen
TUTKIJAT JA SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ (2017)

6 Esko Hussi, Esa Mäkinieniemi & Erkki Vauramo
IKÄÄNTYVÄ VÄESTÖ JA TOIMINTAKYVYN YLLÄPITO (2017)

7 Matti Wiberg (toim.)
FAKTAT JA POLITIIKKA (2017)

8 Antti Mykkänen
VALTUUTETTUJEN ILMAPUNTARI 2017- KUNNAT, MAAKUNNAT JA YHTEISTYÖ (2017)

9 Sanna Laulainen, Helena Taskinen, Jere Rajaniemi, Erja Rappe, Päivi Topo & Sari Rissanen
KUMPPANUUDELLA KUNTOON–KUNTIEN JA JÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖ IÄKKÄIDEN TERVEYDEN EDISTÄMISESSÄ (2017)

10 Auli Valli-Lintu
SOTE- JA KUNTARAKENTEEN PITKÄ KUJANJUOKSU (2017)

11 Esa Ahonen, Maire Ahopelto, Matti Heikkinen, Marjo Huovinen-Tervo & Eeva Mäntymäki
NÄIN TEHDÄÄN SAUMATON SOTE-KAINUUN HILJAINEN TIETO 2003–2017 (2017)

12 Anneli Hujala & Johanna Lammintakanen
PALJON SOTE-PALVELUJA TARVITSEVAT IHMISET KESKIÖN (2018)

13 Anita Kangas
AKTIIVISET OSALLISTUJAT – KUNTALAISET KULTTUURI- JA LIIKUNTAPALVELUJEN KEHITTÄJINÄ (2018)

- 14 Juha Talvitie
100 VUOTTA KAAVOITUSTA – MUUTTUVA MAANKÄYTTÖ (2018)
- 15 Erkki Vauramo, Seppo Ranta, Jonna Taegen & Ira Verma
SOTE-PALVELUT MUUTTUVAT UUDISTUKSESTA HUOLIMATTA - KONSORTION TYÖN
TULOKSET 2015–2017 JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET (2018)
- 16 Kaija Saranto, Eija Kivekäs, Sari Palojoki, Ulla-Mari Kinnunen, Olli Sjöblom & Reima
Suomi
TIEDONKULUN VAIKUTUS SOTE-PALVELUJEN MAINEESEEN (2018)
- 17 Jasmin Penttinen
ARVIO KUNTIEN KOTISIVUISTA (2018)
- 18 Tomi Venho
KABINETIN PUOLELLA
SÄÄTIÖT JA PUOLUERAHOITUS SUOMESSA (2018)
- 19 Niina Laine, Paula Timonen, Anne Halmetoja, Suvi Hakoinen, Heini Kari & Hanna
Kortejärvi
HOIVAYKSIKÖISSÄ LÄÄKEHUOLLON JA -HOIDON PITÄISI OLLA JOUKKUEPELIÄ (2018)
- 20 Roosa Talvitie, Hannu Rantanen & Eeva Hämäläinen
KUNNAN ROOLI TURVALLISUUDESSA KOROSTUU (2018)
- 21 Raitio Katja, Sevón Eija & Rönkä Anna
DIGITAALINEN OPPIMISPELI VAUVAPOLKU: VANHEMMUUTEEN VALMISTAUTUMISTA
PELILLISEN OPPIMISEN KEINAIN (2019)
- 22 Hannes Manninen & Tapani Tölli
HELSINKI VS. MUU SUOMI – VASTAKKAINASETTELUSTA YHTEISYMMÄRRYKSEEN (2019)
- 23 Timo Aro, Susanna Haanpää ja Anna Laiho
YRITYSDYNAMIIKKA KUNTIEN ELINVOIMATEKIJÄNÄ (2019)
- 24 Jyri Manninen, Anna Karttunen, Matti Meriläinen, Anna Jetsu &
Anna-Kaisa Vartiainen
HYVINVOINTIA JA SOSIAALISTA PÄÄOMAA – KANSALAIPOISTON MERKITYS KUNNALLE
JA ALUEELLE (2019)
- 25 Jorma Niemelä
JÄRJESTÖT SOTE-SUOMEA RAKENTAMASSA (2019)
- 26 Sakari Möttönen
SOTE-UUDISTAMISEN ANATOMIA. YHTEISKUNTAPOLIITTISIA NÄKEMYKSIÄ SOSIAALI-
JA TERVEYDENHUOLLON REFORMISTA (2019)

- 27 Auli Valli-Lintu
SOTE- JA KUNTARAKENTTEEN PITKÄ KUJANJUOKSU – OSA II (2019)
- 28 Jukka Pellinen, Vesa Voutilainen, Kari Sippola, Toni Mättö ja Antti Rautiainen
RISKIEN HALLINNAN KÄYTÄNNÖT SUOMEN SUURIMMISSA KAUPUNKIKONSER-NEISSA (2019)
- 29 Erkki Vauramo
SOTE - PYRAMIDISTA PALVELUVERKKOON. IKÄÄNTYMINEN JA NIUKKA TULEVAISUUS (2019)
- 30 Mimmu Alanko, Marja Kankaanranta & Saana Mehtälä
DIGITAALISET PORTFOLIOT SUOMALAISESSA VARHAISKASVATUKSESSA (2020)
- 31 Pekka Kettunen
KUNTIEN MAAHANMUUTTOPALVELUT: HAASTEITA VAI HYVIÄ KÄYTÄNTEITÄ (2020)
- 32 Anne Kallio
KUNTIEN TYÖLLISTYMISPALVELUT – ELINVOIMAN VAHVISTAMISTA VAI SOSIAALIPALVELUA? (2020)
- 33 Arto Haveri
TULEVAISUUDEN KUNTAJOHTAMINEN (2020)
- 34 Taina Peltonen
KOULUTUSVIENNI – KUNTIEN UUSI PALVELUTUOTE? (2020)
- 35 Olli-Pekka Ryytänen, Erkki Vauramo, Teemu Malmi & Ville Koikkalainen
SOTE JA IKÄÄNTYMISEN ONGELMAT – SELVIÄMISPOLUN ETSINTÄÄ (2020)
- 36 Marja Keväjäarvi, Maria Lindholm & Arto Reiman
ETTÄ JOKU NÄKEE MUT – OMAISHOITAJAN HYVINVOINTI JA TARPEET (2020)
- 37 Antti Mykkänen
KUNTADEMOKRATIA – VALTUUTETTUKYSELY 2020 (2021)
- 38 Fredriika Jakola & Eeva-Liisa Prokkola
VOIDAANKO RAKENNERAHASTOILLA VAIKUTTAA? KUNTIEN NÄKÖKULMA (2021)
- 39 Toni Ryytänen, Torsti Hyyryläinen & Ryo Umeda
DIGITAALISET ALUSTA EKOSYSTEEMIT JA KUNTIEN ELINVOIMA – TAPAUSTUTKIMUS JAPANISTA (2021)
- 40 Riikka Lämsä, Mia Niemi & Marjaana Seppänen
KOTI SAIRAALANA – ONNISTUNEEN KOTISAIRAALATOIMINNAN EDELLYTYKSET (2021)

- 41 Juha Hämäläinen
SOSIAALISESTI KESTÄVÄ YHTEISKUNTA – LÄHTÖKOHTIA, SUUNTAVIIVOJA,
REUNA-EHTOJA (2021)
- 42 Tiina Mäkelä & Marja Kankaanranta
COVID-19-PANDEMIAN VAIKUTUKSET TULEVAISUUDEN
OPPIMISYMPÄRISTÖIHIN (2021)
- 43 Tuomas Zacheus, Mira Kalalahti, Janne Varjo & Samira Harjula
YHTEISTYÖ NUORTEN OPINTO- JA URAOHJAUKSESSA (2021)
- 44 Hanna Wass, Timo M. Kauppinen, Paula Saikkonen & Heikki Hiilamo
KENEN HYVINVOINNISTA PUOLUEET VÄLITTÄVÄT? (2021)
- 45 Esa Ahonen, Maire Ahopelto, Matti Heikkinen, Marjo Huovinen-Tervo,
Terho Pekkala & Eija Tolonen (toim.)
SOTE-SOPAN KEITTOKIRJA – SOTE-UUDISTUKSEN TAUSTATEKIJÄT JA
KÄÄNNEKOHDAT (2021)
- 46 Ilmo Parvinen, Olli-Pekka Ryyänen & Erkki Vauramo
TEESEJÄ SOTEKESKUSTELUUN (2021)
- 47 Ilmo Parvinen
SUOMEN TERVEYDENHUOLTO 2036 kansalaiskeskeisenä ja valtiovastuisena
(2021)
- 48 Mari Kangasniemi, Helena-Leino-Kilpi, Tanja Moilanen, Oili
Papinaho, Helena Siipi, Sakari Suominen & Riitta Suhonen
HOIDON LAIMINLYÖNNIT IKÄÄNTYNEIDEN YMPÄRIVUOROKAUTISESSA PALVELUSSA –
itse-määräämisoikeus ja ihmisarvoinen hoito (2021)
- 49 Auli Valli-Lintu
SOTE- JA KUNTARAKENTEEN PITKÄ KUJANJUOKSU - SOTEN
UUSI ALKU, OSA III (2021)
- 50 Anna-Maija Pyykönen, Johanna Lammintakanen & Aini Pehkonen
SYRJIIKÖ DIGITALISOINTI IHMISIÄ SOSIAALIPALVELUISSA? (2022)
- 51 Satu Ojala, Markku Sippola & Paul Jonker-Hoffrén
JULKISALOJEN PALKKANEUVOTTELUT MÄÄRITTÄVÄT KOKO PALVELUJÄRJESTELMÄN
TULEVAISUUTTA
(2022)
- 52 Antti Mykkänen
SUOMALAISEN KUNTAJOHTAMISEN TILA JA TULEVAISUUS 2022 (2022)

53 Samuli Aho & Jari Kaivo-oja

KUNTASUKU-PROJEKTI: SUOMEN KUNTIEN LAPSI-, VANHUS- JA VÄESTÖLLISEN HUOLTOSUHTEEN TARKASTELUA MAAKUNTATASOLLA KÄYTTÖTALouden NÄKÖKULMASTA AJANJAKSOLLA 2015–2019 (2022)

54 Linnéa Henriksson ja Janette Huttunen

KUNNALLISET VAIKUTTAMISELIMET JA VAIKUTUSVALLAN MONET PUOLET –TUTKIMUS NUORISOVALTUUSTOJEN, VANHUSNEUVOSTOJEN JA VAMMAISNEUVOSTOJEN VAIKUTUSVALLASTA (2022)

55 Marita Rautiainen ja Suvi Konsti-Laakso

TASEEN ROINASTA STRATEGIAKSI: STRATEGINEN OMISTAJUUS KUNNISSA (2022)

56 Leena Forma, Mari Aaltonen, Pia Teräväinen ja Jutta Pulkki

MIKÄ MAKSAA JA KUKA MAKSAA? IKÄÄNTYNEIDEN HOIDON KUSTANNUKSET JA RAHOITUS -PILOTTITUTKIMUS (2023)

57 Lotta-Maria Sinervo, Meri Pulkkinen, Katri Yrjölä ja Harri Laihonen

KESTÄVÄ KUNTATALOUS: RAPORTOINNISTA KESTÄVYYDEN JOHTAMISEEN (2023)

58 Raimo Ikonen, Timo Kietäväinen, Markku Lehto ja Rauno Lämsä

RAKENTEET KUNTOON – EHDOTUKSIA JULKISEN HALLINNO REMONTTIIN (2023)

59 Olli-Pekka Ryyänen & Erkki Vauramo

HYVINVOINTIALUEIDEN SEURAAVA ASKEL (2023)

60 Sami Borg

MAAKUNNAT VERTAILUSSA - TAUSTARAPORTTI MAAKUNTIEN RAKENNETEKIJÖISTÄ JA KAKSIN MAAKUNTAPUNTAREISTA (2023)

61 Ira Verma

SOTE-TILOJEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTOS – KÄYTÖSTÄ POISTUVIEN TILOJEN KEHITTÄMINEN RESURSSIVIISAASTI (2023)

62 Akseli Tiensuu & Anni Jäntti

HYVINVOINTIALUEIDEN VAIKUTTAMISTOIMIELIMET KANSALAISSOSALLISTUMISEN KANAVINA (2023)

63 Timo Aro, Rasmus Aro, Tuomas Hanhela ja Eero Laesterä

ALUEIDEN VÄLISET ELINVOIMA-, VETOVOIMA- JA PITOVOIMAEROT (2023)

64 Sami Borg KUNTAJOHTAJAT KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN

YHTEISTYÖSTÄ (2023)

Sami Borg

KUNTAJOHTAJAT KUNTIEN JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHTEISTYÖSTÄ

Kuntajohtajien kanta: miten heidän omaa kuntaansa on kuultu hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelussa, miten hyvinvointialuelain 14 § kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä on käytännössä tähän mennessä toiminut, miten heidän oman kuntansa ja sen hyvinvointialueen yhteistyö on kaikkiaan toiminut sekä missä määrin ja miten jo tehdyt tai suunnitellut oman hyvinvointialueen päätökset tulevat tai todennäköisesti tulevat vaikuttamaan vastaajan oman kunnan asukkaiden sote-palvelujen saatavuuteen?

Kunnallissalan kehittämissätiö toteutti vuoden 2023 lokamarraskuussa kyselyn kuntajohtajille heidän oman kuntansa ja sen hyvinvointialueen tähänastisesta yhteistyöstä. Kyselyyn vastasi runsas kolmannes kuntajohtajista. Tämä tutkimusosio sisältää perustulokset kaikista kyselyn kysymyksistä ja tulokset kysymysten ns. ristiinajoista kyselyn kolmen taustamuuttujan mukaan. Seuraavassa käydään läpi systemaattisesti kysymyksiin saadut suorat jakaumat ja tehdään johtopäätöksiä taustamuuttujien mukaisista tuloksista.